

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

О.О. КОНДРАТОВА

*Дніпропетровський радіоприладобудівний коледж,
Дніпропетровськ, Україна*

Екологічна проблема в нашій країні виходить на перший план передусім у зв'язку із загрозою фізичному і психічному розвитку і навіть виживанню. Негативний вплив довкілля на людину сьогодні настільки великий, що він все більше і більше руйнує його генотип і завдає збитку національному генофонду.

Актуальність – показати роль і наслідки природної дії на середовище і людину; сформулювати розуміння, що охорона довкілля і здоров'я населення нерозривно пов'язана з досягненням цілей стійкого розвитку. Методологія досліджень – вивчення взаємозв'язку демографічних, соціальних, економічних, екологічних процесів в суспільстві з розвитком здоров'я населення, поширеністю патології, тривалістю життя людей.

Людина – це продукт природи, результат розвитку біосфери. Але при переході від біосфери до ноосфери він може не лише поліпшити умови свого існування, але і погіршити їх. Нині спостерігається якраз тенденція погіршення, що виражається в тому, що довкілля мешкання людини неухильно деградує. Довкілля нашої планети створено біотою – біологічними організмами, які живуть на Землі близько 4 млрд. років. За цей час біота – система життя – навчилася регулювати стан довкілля, придатного для живих організмів. Людство ж не створило нічого, що могло б замінити біоту в якості регулятора довкілля, але за час свого недовгого існування воно знищило 70% природних екосистем, які здатні переробляти відходи життєдіяльності людей. Людина зруйнувала озоновий шар Землі, знищила планктон морів і океанів, повинна в загибелі багатьох видів тварин і рослин тощо. До загальної екологічної обстановки в Україні варто додати список найбрудніших міст. Він виглядає таким чином: Макіївка, Дніпродзержинськ, Одеса, Донецьк, Горлівка, Єнакієве, Маріуполь, Дніпропетровськ, Лісичанськ, Сєверодонецьк, Херсон, Славянськ, Красноперекопськ, Запоріжжя, Армянськ, Краматорськ, Луцьк, Хмельницький, Ужгород, Львів.

Нині відомі понад 10 мільйонів хімічних сполук. Приблизно 70 тисяч внесені в Міжнародний реєстр як потенційно токсичні і близько 1 тисячі - як високотоксичні речовини.

По дії на організм речовини підрозділяються на класи:

- 1-й клас - високотоксичні (кадмій, хром і їх з'єднання, діоксин, озон, меркурій, свинець, поліароматичні вуглеводні, токсичні радикали);

- 2-й клас – токсичні (арсен, фенол, хлор, фосген, цинк, сірководень і сірковуглець, стронцій, ціаніди та ін.);

- 3-й клас - небезпечні (оцтова і деякі органічні кислоти, селен, бутиловий і пропіловий спирти, тютюн, етилен, пил);

- 4-й клас - помірно або малотоксичні (аміак, нафталін, етиловий спирт, бензин, окисел карбону, Бутан, нітрати).

Погіршення здоров'я молоді прямо погрожує безпеці країни. З кожним роком усе більше і більше молодих людей закличного віку не можуть служити в Армії. Ще в минулому столітті практично нікому і в голову не приходило зв'язувати свою працездатність, свій емоційний стан і самопочуття з активністю Сонця, з фазами Місяця, з магнітними бурями.

В роботі розглянуті: вплив температури на людину, вплив вологості повітря – підвищена та знижена вологість, атмосферного тиску на здоров'я людини, циклону та антициклону.

Розглянута дія шуму на людину. Вплив шуму на здоров'я людини може бути різним - від простого роздратування до серйозних патологічних захворювань усіх внутрішніх органів і систем. Передусім, звичайно, страждає слух людини. Рівень гучності і частота шумових ефектів безпосередньо впливає на розвиток приглухуватості. Хвороба розвивається поступово, тому необхідно завчасно захищати себе від цього подразника. Із-за сильного високочастотного звуку в слухових органах відбуваються патологічні і безповоротні зміни.

Для нормальної життєдіяльності організму людині потрібна їжа. Впродовж усього життя в організмі людини безперервно здійснюється обмін речовин і енергії. Джерелом необхідних організму будівельних матеріалів і енергії є поживні речовини, що поступають із зовнішнього середовища в основному з їжею. Якщо їжа не потрапляє в організм, людина відчуває голод. Але голод, на жаль, не підкаже, які поживні речовини і в якій кількості потрібні людині. Ми часто споживаємо те, що смачно, що можна швидко приготувати, і не дуже замислюємося про корисність і доброякісність вживаних продуктів. Лікарі стверджують, що повноцінне раціональне харчування - важлива умова збереження здоров'я і високої працездатності дорослих, а для дітей ще і необхідна умова зростання і розвитку.

Здоров'я населення - найважливіший показник благополуччя нації. Постійна дія на населення хімічних, біологічних і фізичних чинників довкілля, як результат незадовільної господарської діяльності, психоемоційні навантаження, низька якість життя, привели до зниження адаптаційних можливостей людського організму і його здібностей до опірності і як наслідок цього - поганий стан здоров'я населення і несприятливий прогноз. Упродовж усіх останніх років соціологічні опитування показують: створивши рейтинг життєвих цінностей, на І місце українці ставлять здоров'я. Буде здоров'я - буде надія на усе інше: освіта, хороший заробіток, сімейне благополуччя. Проте здоров'я - цінність не лише особиста, але і громадська: хворе населення не може стати опорою держави.

В Дніпропетровському радіоприладобудівному коледжі питанням захисту здоров'я людини приділяється гідна увага. За навчальним планом викладаються дисципліни «Основи екології» та «Безпека життєдіяльності», при вивченні яких проводяться дуже цікаві та корисні екскурсії: до музею зоології ДНУ, водних очисних споруджень міста, музею пожежної безпеки та ін.

Щорічно в студентських групах проводимо виховні години на тему «Екологія та здоров'я», огляди-конкурси стіннівок, присвячених Чорнобильській трагедії, бесіди та засідання круглих столів з тем «Екологічні проблеми Дніпропетровщини», «Екологічні проблеми України».